

Sistemi usposabljanja odvetnikov v EU

Latvija

Informacije zagotovil: Latvijas Zvērinātu advokātu padome (svet zapriseženih odvetnikov)

april 2014

OPIS NACIONALNEGA SISTEMA USPOSABLJANJA ZA ODVETNIKE v Latviji

1. Dostop do poklica

Visokošolska/univerzitetna izobrazba	DA
Diploma iz prava je obvezna	DA
Koraki do pridobitve statusa kvalificiranega odvetnika	<ul style="list-style-type: none"> izpit (organizira ga odvetniška zbornica – svet zapriseženih odvetnikov) v skladu z zakonom o odvetništvu in uredbo kabineta št. 227 „Potek izpita za zaprisežene odvetnike“. <p>Imetniki doktorskega naziva so oproščeni izpita;</p> <ul style="list-style-type: none"> starost vsaj 25 let; dokazan neomadeževan ugled; predložitev vloge za vpis v imenik odvetnikov (po uspešno opravljenem odvetniškem izpitu)
Druge poti do poklica	DA <p>Oseba, ki išče druge poti do opravljanja poklica odvetnika v Latviji, mora:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • imeti vsaj pet let delovne dobe v pravnem poklicu; po tem obdobju mora uspešno opraviti odvetniški izpit; ali • opraviti vsaj dveletno uvajalno usposabljanje kot pripravnik (kot pomočnik odvetnika). Po tem obdobju lahko opravlja odvetniški izpit; ali • imeti vsaj sedem let delovne dobe na položaju sodnika ali doktorski naziv ali <i>doctor habilis</i> iz družbenih ved (prava) ali biti zaposlena kot član akademskega osebja v katedri za pravo višješolske institucije ali na katerem drugem delovnem mestu s pravno specializacijo, potem ji za opravljanje poklica odvetnika ni treba opraviti odvetniškega izpita.
--	---

2. Usposabljanje med uvajalnim obdobjem

Ali obstaja uvajalno obdobje?	DA (za kandidate, ki se odločijo, da bodo pridobili status pomočnika odvetnika in delali kot odvetniški pripravniki za pridobitev statusa odvetnika)	Pravna podlaga: zakon Republike Latvije o odvetništvu, člena 14 in 34 ter del 5; v latvijščini na voljo na: http://likumi.lv/doc.php?id=59283 v angleščini na voljo tukaj
Obvezno	DA (samo če se izbere določena pot (glej oddelek „Druge poti do poklica“))	Predpisano trajanje: vsaj 5 let
Vrste struktur, pristojnih za organiziranje	<ul style="list-style-type: none"> • zasebne odvetniške pisarne in odvetniške družbe (vodja usposabljanja bo kvalificiran (zapriseženi) odvetnik (najmanj sedemletne 	

uvajalnega usposabljanja	<p>izkušnje z opravljanjem poklica kvalificiranega odvetnika, neomadeževan ugled itd.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • posebna institucija, ki jo ustanovi svet zapriseženih odvetnikov (poklicna pripravljenost, nadzor nad dejavnostjo in izpitne komisije pomočnikov zapriseženih odvetnikov)
Oblika uvajalnega usposabljanja	<ul style="list-style-type: none"> • pripravništvo v zasebni odvetniški pisarni; • nadzor odvetniške zbornice; • usposabljanje iz prava s posebnim učnim načrtom, ki je skupen za vse odvetniške pripravnike; • usposabljanje o poklicnih veščinah pravnikov. <p>Ti pogoji so kumulativni.</p> <p>Posebne obveznosti za pripravnike (navedene v zakonu o odvetništvu in uredbah/odločbah sveta zapriseženih odvetnikov):</p> <ul style="list-style-type: none"> – vsa leta – udeležba mesečnega usposabljanja (1,5 ure); – v prvem letu – objava članka/referata o pravnih vprašanjih, prispevek k delu latvijskega sveta zapriseženih odvetnikov; – v drugem letu – obravnavanje določenega števila kazenskih, upravnih in civilnih zadev z dovoljenjem mentorja; – po drugem letu – samostojno obravnavanje določenega števila kazenskih, upravnih in civilnih zadev; – opravljanje izpita po prvem, drugem in petem letu.
Sprejemni izpit/preverjanje pred uvajalnim obdobjem	DA
Predpisan učni načrt med uvajalnim obdobjem	DA <p>Za predavanja, ki jih enkrat mesečno organizira odvetniška zbornica, ni podrobnega učnega načrta. Po navadi se obravnavajo zadeve, ki jih je treba znati za</p>

	<p>uspešno opravljen izpit za zaprisežene odvetnike, čeprav se v praksi predavanja večinoma nanašajo na etiko zapriseženega odvetnika in pravno pomoč.</p> <p>Med uvajalnim obdobjem morajo kandidati proučiti (če ne na predavanjih, pa samostojno) vse izpitne teme, da pridobijo status zapriseženega odvetnika.</p> <p>Te teme so določene z uredbo kabineta št. 227 „Potek izpita za zaprisežene odvetnike“, podrobneje pa so opisane v odločbi sveta zapriseženih odvetnikov.</p> <p>Teme obsegajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ustavno pravo; • pravno teorijo; • kazensko pravo in kazensko procesno pravo; • civilno pravo in civilno procesno pravo; • upravno pravo in upravno procesno pravo; • delovno pravo; • pravo družb; • finančno in davčno pravo; • mednarodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah; • latvijski zakon o odvetništvu in povezane pravne akte; • etiko zapriseženega odvetnika; • mednarodne pravne akte o opravljanju odvetniškega poklica; • vodenje evidenc zapriseženega odvetnika; • komunikacijske in argumentacijske veščine. <p>(Seznam tem je v latvijščini na voljo na naslednji povezavi:</p> <p>http://www.advokatura.lv/?open=eksameni&lang=lat.)</p>
<p>Posebnosti v zvezi s pravom EU in jezikovnim usposabljanjem</p>	<p>Jezikovno usposabljanje: NE</p> <p>Pravo EU: predstavitev nekaterih tem lahko vključuje sklicevanje na pravo EU.</p>

<p>Uvajalno obdobje razdeljeno v različne faze</p>	<p>DA</p> <p>Zahteve za posamezno obdobje so različne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po prvem letu pomočnik zapriseženega odvetnika opravlja prvi izpit. Glavne teme: civilno in civilno procesno pravo, upravno in upravno procesno pravo, pravo družb, delovno pravo. • Po dveh letih pomočnik zapriseženega odvetnika opravlja drugi izpit. Glavni temi: kazensko pravo in kazensko procesno pravo. <p>Pomočnik zapriseženega odvetnika lahko opravlja odvetniški izpit po petih letih dela pod vodstvom delodajalca. Glavne izpitne teme: teme iz učnega načrta, opisanega zgoraj.</p>	
<p>Ocena/izpit po uvajalnem obdobju</p>	<p>DA</p>	<p>pisni izpiti</p> <p>(Pomočniki zapriseženih odvetnikov so oproščeni ustnega dela izpita za zaprisežene odvetnike.)</p>
<p><i>3. Sistem stalnega usposabljanja</i></p>		
<p>Razlikovanje med stalnim in specialističnim usposabljanjem</p>	<p>NE</p>	
<p>Obveznosti v zvezi s stalnim usposabljanjem</p>	<p>DA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obveznosti v zvezi z obveznim usposabljanjem, kot so navedene v notranjih predpisih odvetniške zbornice (trenutna ureditev se uporablja od 1. januarja 2013). <p>Vsi zapriseženi odvetniki se morajo udeleževati stalnega usposabljanja. Natančneje, vsak zapriseženi odvetnik se mora vsako leto udeležiti vsaj 16 (skupaj) akademskih ur (45 min.) usposabljanja.</p> <p>Pravna podlaga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odločba št. 149 z dne 26. junija 2012

		<p>latvijskega sveta zapriseženih odvetnikov o odobritvi uredbe o stalnem usposabljanju in izpopolnjevanju zapriseženih odvetnikov („Noteikumi par zvērinātu advokātu kvalifikācijas paaugstināšanu un tālāk apmācību“);</p> <ul style="list-style-type: none"> • odločba št. 237 z dne 23. oktobra 2013 latvijskega sveta zapriseženih odvetnikov o odobritvi postopka za ureditev izpopolnjevanja, ki ga organizira svet zapriseženih odvetnikov („Noteikumi par reģistrācijas kārtību padomes organizētiem kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumiem“).
Obveznosti v zvezi z učenjem tujih jezikov	Ni obveznosti.	
Obveznosti v zvezi z vsebino prava EU pri stalnem usposabljanju	NE	
4. Sistemi akreditacije in ponudniki usposabljanja		
Možnost akreditacije	-	
Število ponudnikov usposabljanja, ki ponujajo dejavnosti stalnega usposabljanja	več kot 50	
Vrsta ponudnikov usposabljanja, ki razvijajo akreditirane dejavnosti stalnega usposabljanja	- Ni zahtev za akreditacijo.	
Dejavnosti in metode		
Vrsta dejavnosti usposabljanja, priznana v okviru obveznosti stalnega ali specialističnega	-	Sodelovanje na dejavnostih usposabljanja v drugih državah članicah:

usposabljanja		<ul style="list-style-type: none"> • Da, upošteva se pri obveznostih stalnega usposabljanja.
<i>5. Nadzor nad dejavnostmi usposabljanja</i>		
Organizacije, vključene v nadzor nad dejavnostmi stalnega usposabljanja	<ul style="list-style-type: none"> • odvetniška zbornica <p>Zakon o odvetniški zbornici določa obveznost odvetnikov (in pomočnikov odvetnikov), da se nenehno poklicno izpopolnjujejo. Poklicno izpopolnjevanje odvetnikov organizira latvijska odvetniška zbornica (obstaja tudi notranji predpis). Za poklicno izpopolnjevanje pa so na voljo tudi številne druge možnosti.</p> <p>Latvijska odvetniška zbornica občasno preverja, ali odvetniki in pomočniki odvetnikov izpopolnjujejo svoje poklicno znanje in kako.</p>	
Potek nadzora	-	

Vir: Pilotni projekt – Evropsko izobraževanje v pravosodju: „Sklop 2 – Študija o usposabljanju odvetnikov o pravu EU“, ki sta jo izvedla Svet odvetniških združenj Evrope (CCBE) in Evropski inštitut za javno upravo (EIPA)